

Salian. anno 4005. num. 39. tom. 6. Lips. sup. lib. 5. dialog. 18. vers. Rationem repererunt. Sed & apud Perfas decimationem in usu fuisse refert Petr. Gregor. d. lib. 34. cap. 5. num. 12.

46 Huiusmodi poenæ ratio & utilitas egregiè exprimitur à Cicerone pro Cluentio, ibi: *Statuerunt maiores nostri, ut si à multis esset flagitium rei militaris admissum, sortitione in quosdam animadvertetur, ut metus videlicet ad omnes, poena ad paucos proveniret: nam miles, qui locum non tenuit, qui hostium impetum, vimque pertimuit, potest idem postea & civis esse melior, & vir bonus, & civis utilis: quare ne in bello propter hostium metum delinqueret, amplior ei mortis, & supplicii metus est à maioribus constitutus; ne autem nimium multi poenam capitis subirent, idcirco illa sortitio comparata est.* De quo Lips. vers. Ex periculo, & metu, Rosin. ubi proximè.

Ibi: *Sicut & centesimationis.*

47 Et poena decimationis est nuncupata, quia frequentius decimus quisque ex reis supplicio tradebatur; sed nonnunquam vigesimabatur, vel centesimabatur multitudo delinquens pro qualitate admitti, arbitrioque imperantis. Capitulin. in Opilio Macrino, sic profert: *Cum seditiones militares pateretur, multo saepius decimavit, aliquando etiam centesimavit: quod verbum proprium ipsius est, cum se clementem diceret, quando eos centesimaret, qui digni essent decimatione, atque centesimatione.* Lips. d. vers. Rationem repererunt, Calepin. verb. Decimatio. At huius poenæ usus abolevit, ut Lipsius observat. De aliis poenis quæ pro militaribus delictis infliguntur, affatum idem Lipsius agit d. dialog. 18. per tot. Petr. Gregor. Syntagm. lib. 19. cap. 10. cum duob. seqq. Ayala de jur. & officiis bellic. lib. 3. cap. 9. cum seqq. & tract. de legib. penalib. tit. Juizios militares. Greg. Lop. tit. 28. part. 2. per tot. ubi de poenis militaribus.

48 Tacit. lib. 3. Annal. sic de decimatione scribit: *Apronius suis acie jugatis à Tac Farinate, magis dedecore suorum, quam gloria hostis anxius, raro ea tempestate, & è veteri memoria facinore decimum quemque ignominiose cohortis sorte ductos fuisse necat.* Sueton. in August. cap. 24. ibi: *Cohortes si quæ cessissent loco, decimatas hordeo pavit.* Appian. Alexand. lib. 1. de bello civil. in fine, hæc scribit: *Licinius Crassus contra Spartacum gladiatorem, qui cum magna manu fugitivorum & sua conditionis hominum Romanis bellum inferebat, aliquot victoriis ferocem profectus, legionibus decimatis, quod malè pugnassent, quavis hac decimatione multum imminuto exercitu, magna strage hostium facta, egregiè Spartacum vicit.* Et iterum ibidem: *Legionibus decimatis, quod malè pugnassent, effecit ut magis ipse quam hostis timeretur.* Idem de Marco Antonio refert Appian. ipse de bello Parthie. Liv. lib. 3. ibi: *Appius Claudius exercitum suum omnem profecta fuga castigavit, signiferos enim, qui signa amiserant, centuriones, duplicarios, qui ordines reliquerant, virgis casos securi percussit, cateram multitudinem decimavit.* Plutarch. in vit. M. Cras. si, ibi: *Quingentos autem ex primis, iis præsertim, qui aufugerant, in quinquaginta decades distribuit, ex quibus singulis unum aliquem sorte ductum trucidavit.* Imò decimationis poena lege irrogatur in legibus militaribus Græcis, Ruffin. apud Leunclavium tom. 2. Juris Græco-Romani, l. 26. ubi jubetur decimari legionem quæ prima fugerit absque nota & evidenti causa.

SUMMARIUM.

- 1 Anastasius II. quando in Pontificem electus.
- 2 An Papa ut persona privata in hæresim incidere possit. Negativa probatur.
- 3 Pontifex est regula infallibilis Fidei, dum è cathedra docet.
- 4 Papa quod ut privatus hæresis reus fieri potest, ostenditur.
- 5 Ad fundamenta negantis opinionis respondetur, & num. 6.
- 7 Papa si in hæresim lapsus sit, an propria dignitate privetur.
- 8 De veritate & auctoritate textus in cap Anastasius, 19. dist.
- 9 Recensentur Authores, qui Anastasium à calumnia tuerunt.
- 10 Papa nullus hucusque hæresis crimen perpetravit.
- 11 Enumerantur Summi Pontifices, quibus falsò hæresis imputatur, & quie eos à calumnia vindicant, & num. 12.
- 13 De falsitate eorum, quæ in d. cap. Anastasius, leguntur.
- 14 Quæ de turpi morte Anastasii II. vulgò jactantur, apocrypha sunt.
- 15 Quod de restitutione Acacii objicitur Anastasio Pontifici, à veritate alienum est.
- 16 Sacramenta debito modo collata ab hæreticis valent, nec repeti per Catholicos ministros licitè possunt.
- 17 Sacramentum Pœnitentiæ ab hæretico administratum non valet.
- 18 Quid in mortis articulo.
- 19 Quid de peccatis venialibus, aut lethalibus ritè jam confessis, & an hæreticus Parochus possit validè assistere matrimonio, juxta Tridentinum.
- 20 Catholici nequeunt reiterare Sacramenta, quæ hæretici validè contulerunt, ut Baptisma, & Ordines, alias juris poenas sustinent.
- 21 Ecclesia vetat, ne iterum conferantur Sacramenta, quæ hæretici ritè administrarunt, etsi aliud quondam Catholici tenuerint nonnulli DD.
- 22 Minister aliàs legitimus Sacramentorum eadem validè ministrat, etsi excommunicatione sit innotatus.
- 23 Hæreticum est asseverare, quod Sacramenta ab hæreticis debito modo collata repeti debent per ministrum Catholicum.
- 24 Sacramenta, quibus aliquid desuit ex substantialibus, sive à Catholico, sive ab hæretico sint collata, iterum validè administrari debent.
- 25 Quid si dubitetur de Baptismatis valore.

De autoritate & intellectu capitis Anastasius, 19. dist.

CAPUT XIII.

Anastasius II. de quo in præsentiarum agendum, Romanus Pontifex quinquagesimus secundus, Gelasio I. subrogatus est anno 497. sub Anastasio Imperatore, ac Theodorico Rege Italie

Italie dominante. Card. Baron. Annal. tom. 6. anno 497. Spondan. in Epitom. ibidem, Luitprand. in vit. Pontific. cap. 52. Tarrill. Annal. eod. anno, Histor. Pontific. tom. 1. lib. 3. cap. 3. quò loci traditur Anastasius anno 499. ad Pontificatum electus. Ecclesie gubernaculum mensibus decem supra annum sustinuit. Histor. Pontific. d. cap. 3. in fin. & alii jam laudati. Theat. vitæ hum. lit. E. pag. 137. & lit. P. pag. 531.

2 Antequam ad disquirendum de veritate ejus, quod habetur in cap. Anastasius, 19. dist. deveniatur, operæ pretium erit indagare, an Romanus Pontifex ut persona privata hæresis reus existere possit, quod sanè satis est controversum; nam si negativa sententia vera est, Anastasium de errore in Fide arguere non licebit. Pro hac igitur expenditur primò illud Lucæ cap. 22. vers. 32. ubi sic: *Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua.* Nam Christus impetravit Petro, cunctisque successoribus ejus, ut à Fide exorbitare nequirent, non solum ut universalis Ecclesie Antifites, sed etiam ut privati. Maldonat. ibi, num. 15. cum seqq. Bonacin. tom. 3. tract. de excommuni. in Bull. Can. disp. 5. quest. 2. punct. 1. num. 12. vers. Respondeo secundò. Eadem pars secundò suadetur ex eo, quod nunquam aliquem Papam hæreticum fuisse convincitur. Pat. Suar. de Fid. disp. 10. sect. 6. num. 11. Bonacina sup. vers. Hinc colligi potest, & tom. 1. tract. de censur. disp. 2. de excommunic. quest. 6. punct. 1. num. 9. vers. Hinc colligi potest, Hurtad. de Fid. disp. 21. §. 269. ubi Liberiam, ac Marcellinum tuetur, & latissimè Honorium I. §. 253. cum pluribus aliis: quod ad impossibilitatem referri debet, quia Deus Romanis Pontificibus tale privilegium indulsit, ut perpetuè Suar. sup. Et licet nonnullis tale crimen imputetur, eos omnes à calumniis viadicant Card. Bellarmin. tract. de Roman. Pont. lib. 4. cap. 9. Albert Pighius de Eccles. Hierarch. lib. 4. cap. 8. Azor. part. 2. lib. 5. cap. 5. Gravina in controvers. tom. 4. part. 2. art. 5. à num. 114. Aug. Barbofa in d. cap. Anastasius, an. 3. & alii.

3 Tertio denique, quia cum Summus Pontifex regula infallibilis sit dum quid circa Fidem ex Cathedra definit, cui Catholica Ecclesia omninò stare tenetur, ut dixi cum plurimis supra, lib. 1. cap. 10. num. 5. & 47. si etiam ut privatus errori in Fide subiceretur, eveniret ut illud tanquam veritatem juxta suam opinionem credendum ut Ecclesie Caput Fidelibus proponeret: hoc autem possibile non est ob Christi promissionem, & Sancti Spiritus assentiam: ergo nec ut Papa ceu privatus à Fide deficiat. Ex quibus Pontificem Romanum à Fide exorbitare non posse, saltem ex contumacia, tenent Card. Bellarmin. d. lib. 4. cap. 6. Pat. Suar. & Albert. Pighius ubi sup. Dian. part. 11. tract. 2. resol. 12. vers. His tamen, August. Barbofa in collect. ad cap. Si Papa, numer. 42. 40. dist. Mart. de juris. dict. part. 2. cap. 37. num. 30. Maldonat. sup. num. 17. Wigers. in 2. tract. de Pontific. quest. 1. art. 10. dub. 6. num. 32. Gravin. num. 112. Bonacin. de num. 9. & d. num. 12. Ex ignorantia enim Papam in Fide errare posse, admittunt Card. Bellarmin. Suar. Bonacina, & alii, cum quibus est Herincx in Sum. part. 3. disp. 4. quest. 4. num. 87. vers. Adverte Pontifices, cum tanquam privatus homo etiam quoad Fidem falli possit, sicut evenit Joanni XXII. qui opinatus est, animas Justorum non fructuras visione beatifica ante judicii universalis diem: quem errorem

idem sup. tempus mortis agnoscens retractavit, sicut testantur Herincx ubi proximè, & Bonacina d. n. 12. vers. Respondeo secundò.

In oppositam verò sententiam itum est à plebisque docentibus, Summum Ecclesie Præsulem posse ut privatum hominem in hæresim formalem incidere, eamque pertinaciter tenere: quæ opinio præter rationes, quas pro ea perpendit August. Barbofa sup. num. 36. Azor. d. cap. 5. vers. Secundò queritur, innititur nonnullis Conciliorum, ac Pontificum testimoniis, ex quibus apparet in Ecclesia receptum esse, ut Papa hæreticus esse possit; nam in Synodo V. Romana sic habetur: *A multis antecessoribus nostris synodaliè decretum atque firmatum est, ut oves pastorem suum nec reprehendere, nisi à Fide exorbitaverit, præsumant.* Cui Synodo 218. Episcopi interfuerunt. Item Adrianus Pontifex act. 7. in 8. Synod. generali, inquit: *De Romano Pontifice quemquam judicasse non legimus. Licet enim Honorio ab Orientalibus post mortem anathema sit dictum, sciendum tamen est, quod fuerat de hæresi accusatus, propter quam solum licitum est minoribus majorum suorum motibus resistere.* Similiter Anacletus episc. 3. ait: *Pastor Ecclesie si à Fide exorbitaverit, erit à Fidelibus corrigendus, &c.* Eadem sententia habetur ex Bonifacio Martyre in cap. Si Papa, 40. dist. ac ex Eusebio Papa in cap. Oves, 2. q. 7. Undè ita sentiunt D. Covar. sup. lib. 1. cap. 10. numer. 12. Tiber. Decian. tract. crimin. lib. 5. cap. 52. num. 1. Azor. d. vers. Secundò queritur, Pat. Valent. in controvers. de Fid. lib. 8. cap. 2. vers. Quod & quandoque, Caltr. Palao tom. 1. tract. 4. disp. 1. punct. 5. §. 2. num. 7. vers. Ad primam, Eligius Bassæus in Florib. Theologic. tom. 1. verb. Papa, num. 3. Ludovic. Caspenf. in Curs. Theolog. tom. 2. tract. 15. disp. 2. sect. 6. num. 66. Leand. de censur. tract. 1. disp. 3. quest. 18. pluribus prætermittis, quos dant Diana d. resol. 12. in princ. August. Barbofa in d. cap. Si Papa, num. 35. Cened. ad Decretum, collectan. 16. num. 1. in d. cap. Anastasius.

Quæ sententiâ retentâ, prioris fundamenta diluuntur ab Aug. Barbofa n. 41. Azor. d. c. 5. vers. Duo possunt, D. Covar. & Palao ubi proximè, ex quibus ad primum asseritur, privilegium duplex circa Fidem D. Petro concessum perpendi posse, unum ceu Christi Vicario, alterum tanquam personæ privatæ, ut scilicet neutro modo valeat à Catholica Religione deficere. Prius cum ad dignitatem spectet, cunctis successoribus ejus est commune. Posterius, quia personæ D. Petri coharebat, ipso decedente cessavit, nec ad ceteros Ecclesie Præsules est transfusum, argumento capitis *Quoniam Abbas 14. de offic. & pot. judic. delegat. cap. Privilegium 7. dereg. jur. in 6.* Sic licet Romanus Pontifex, ut talis definiens ex Cathedra errare in Fide nec ex ignorantia possit, tamen tanquam privatus à lapsu in hæresim exemptus non est. Consule Cornel. à Lapide in d. cap. 22. Luc. vers. Ego autem rogavi, Can. de loc. Theolog. lib. 6. ad fin. August. Barbofa ubi proximè. Secundum nullius roboris foret, admittis iis quæ adversus Honorium I. aliosque summos Pontifices objiciuntur: sed eis omninò neglectis, quæ à calumniantium pravitate perfecta sunt, dicendum est, non necessariò sequi impossibilitatem ex eo quod hucusque nullus Papa hæresis reus convincatur; hoc enim speciali favori, quo Deus Ecclesiam Romanam omnium Principem, ac gubernatricem prosequitur, tribuendum est: G g 3

sed cum id nulla divina promissione in perpetuum reperiatur pro cunctis successoribus Petri stabilitum, possibile est ut aliquis seu privatus a Fide exorbitet; pie tamen credendum est, id Deum nequaquam permitturum, sicut inquit August. Barbofa n. 42.

6 Ad tertium tandem satisfit; nam Spiritus sanctus, qui Catholicae Ecclesiae infallibiliter assistit, providebit ne Pontifex errorem, cui assenserit, ex Cathedra doceat, quemadmodum contigit Joanni XXII. cujus sup. num. 3. meminimus, qui contra Fidem sensit, sed id nunquam ut caput Ecclesiae definivit, ut Herinx, ac Bonacina ibidem laudati observavere. Ita respondit D. Covar. & Ludov. Cassenf. ubi sup. Barbofa d. num. 41. Azor. d. cap. 5. vers. Duo possunt, & alii. Verum his opponitur Pat. Suar. d. sect. 10. num. 11. ajens suaviorem esse modum divinae providentiae, ut quia Deus promissit Papam definentem nunquam erraturum, consequenter provideat ne unquam ille haereticus sit. Tamen dici poterit, quod etsi verosimile sit, Deum cujus est omnia suaviter disponere, Sapient. cap. 6. suaviori medio usurum, ut Ecclesiae suae integritati, ac puritati in Fide juxta Divinam promissionem prospiciat, & sic melius sit Pontificem Maximum ab haerese labe praeservare; poterit tamen ob inscrutabilia ejus judicia lapsus ipsius permittere, & alias prohibere ne errorem Fidelibus credendum definiat, ut in Joanne XXII. divina providentia disposuit, quem in errorem incidere non vetuit, sed eum docere Ecclesiam non sustinuit: & tamen suavior modus videbatur, quod Deus sui Vicarii mentem illuminaret, ne ex ignorantia a veritatis tramite deviaret: & hoc generaliter contingere posse idem Suarez agnoscit, dum fatetur possibile esse, ut Papa ex ignorantia erret in fide.

7 Utrum Pontifex propter haerese sua dignitate privetur, haud pauci disquirunt, quos cumulat Aug. Barbofa num. 39. Cened. ad Decretum, collect. 44. num. 2. ex illis praecipue consulas Pat. Suar. tract. de Fid. disp. 10. sect. 6. a num. 6. Azor. part. 2. lib. 4. cap. 7. Et communiter placet, hujusmodi crimen ipso jure Papam a culmine Pontificatus dejicere, sententia tamen Concilii declaratoria delicti praemissa: & hoc casu Ecclesia superior est Pontifice, quatenus absque ejus autoritate Concilium convocat generale, ut de haerese cognoscatur. Alia quae circa hoc in disputationem solent adduci, tangit Aug. Barbofa sup. quae apud alios; quos ipse dat, oportet videre. Ceval. comm. q. 645. num. 11.

8 His cognitis, jam ad D. Covar. devenimus inquirentes, an Anastasius II. a Catholica Religione aliquo modo aberraverit? Cujus memoriam fugillat Gratian. in cap. Anastasius 9. 19. dist. & post caput Dicitum 96. 1. quest. 1. quem sequuntur Sabellic. & Luitprand. in vit. Pontific. & Epitom. vit. Pontif. & alii. At Pat. Suar. de legib. lib. 4. cap. 3. n. 15. in fin. d. cap. Anastasius, apocryphum dixit, & quae adversus eum Pontificem feruntur a schismaticis Laurentianis esse disseminata, testis est Card. Baron. Annal. tom. 6. anno 497. vers. Ex his porro habes, quem sequitur Spondan. in ejus Epitom. tom. 1. eod. anno, num. 2. Sed quamquam fide digna forent quae in d. cap. Anastasius, habentur; Pontifex tamen non de haerese, sed de scandalo argui posset, ut observat Suar.

Verf. Caterum Albertus Pighius.

Anastasium verè simul ac piè neoterici tuerentur, ac Gratianum non immeritò carpunt eis rationibus moti, quas D. Covar. paulò inferius expendit, in quorum numero praeter Card. Baron. ac Pat. Suar. ubi proximè, sunt Glossa post d. cap. Anastasius, & d. cap. Dicitum, ex emendatione Gregoriana, Azor. part. 2. lib. 5. cap. 5. vers. Quinto loco est, Card. Bellarmin. de Roman. Pontif. lib. 4. cap. 10. vers. 19. Aug. Barbofa in collect. ad d. cap. Anastasius, n. 1. Morl. in Empor. Jur. tit. de legib. quest. 3. n. 3. Cened. ad Decretum, collect. 16. n. 2. Carril. Annal. anno 497. Gravina. ubi sup. Hist. Pontific. tom. 1. lib. 3. cap. 3.

Ibi: Summos Pontifices, qui post Petrum, &c.

Nullum Romanum Praesulem haerese labe fuisse deturpatum demonstrant post Albertum Pighium laudati supra num. 2. in fin. idemque alleverant Card. Baron. tom. 10. anno 897. vers. Caterum, qui singulos Pontifices, qui calumniam patiuntur, propriis locis innoxios ostendit, Pat. Suar. d. disp. 10. sect. 6. num. 11. Diana part. 11. tract. 2. resol. 12. Benacina tom. 1. tract. de censur. disp. 2. de excommunication. quest. 6. punct. 1. num. 9. vers. Hinc, colligi potest, & tom. 3. tract. de excommunic. in Bull. in Can. disp. 1. quest. 2. punct. 1. num. 12. vers. Hinc, colligi potest, Maldonat. in Evang. Luc. cap. 22. num. 17. Hurtad. de Fid. disp. 21. §. 269. Marta de jurisdict. part. 2. cap. 37. num. 30. Aug. Barbofa in cap. Si Papa, num. 42. 40. dist. & in d. cap. Anastasius, tom. 2.

Ibi: Nos missa modo facimus, quae doctissimus ille vir.

Quomodo Summi Pontifices ab haerese nota vindicentur, habes apud Card. Bellarmin. Azor. & alios, quos dedimus supra, num. 2. in fin. & Honorium I. latissime tutatur Hurtad. ubi proximè, a §. 253. Verum placet catalogum Pontificum inferere, qui a Fide desecite falso feruntur. Primo loco est idem Apostolorum Princeps D. Petrus, de quo Aug. Barbofa in d. cap. Anastasius, a n. 3. Secundo Marcellinus Papa trigessimus, qui creatus est anno 296. Card. Baron. eod. anno, tom. 2. & ibi Spondan. in Epitom. tom. 1. Hist. Pontific. tom. 1. lib. 1. cap. 32. Gratian. in cap. Nunc autem, 21. dist. ubi Aug. Barb. in collect. Epit. vit. Pontific. Tertio Liberius Papa 37. electus anno 252. Card. Baron. eod. anno, tom. 3. ubi Spondan. tom. 1. Hist. Pontific. lib. 2. cap. 4. Luitprand. Platin. & alii in vit. Pontific. Quarto Felix II. qui loco Liberii viventis, & exulantis subrogatus est anno 355. Sed liberio jam restituto decedente post sedecim dies, Damasus I. canonicè, ac pacifice electus est, quare Felix legitimus Pontifex non censetur, nec inter ceteros numerari debet. Consule Card. Baron. tom. 3. anno 355. num. 51. cum seqq. & Spondan. in Epit. tom. 1. Hist. Pontific. lib. 2. c. 5. Azor. d. c. 5. vers. Tertio loco est, Aug. Barbof. in d. cap. Anastasius, num. 9. Reperitur tamen apud aliquos in numerum Pontificum relatus, ut in hist. Pontific. Epitom. vit. Pontific. apud Platinam, & alios: & si verus fuisset Papa, trigessimum octavum locum teneret. Hist. Pontific. ubi proximè.

Quintò

12 Quintò Innocentius I. Romanus Antistes 42. ad eam dignitatem evectus anno 402. secundum Baron. tom. 5. eod. anno, vers. Quod autem, de quo Spondan. ibidem, tom. 1. Hist. Pontific. d. lib. 2. c. 9. Luitprand. Sigonius, & alii in vit. Pontific. Sextò Anastasius II. de quo supra, num. 1. Septimò Honorius I. Pontifex 72. in anno 626. ad Pontificatum pervenit. Card. Baron. tom. 8. eod. anno, & ibi Spondan. Hurtad. ubi sup. Hist. Pontific. d. tom. 1. lib. 4. cap. 7. ultra eos, qui de vitis Pontificum disferunt. Octavò Stephanus VI. Romanus Praesul. 115. qui Perri Cathedram ascendit anno 897. Card. Baron. tom. 10. eod. anno, ibique Spondan. tom. 2. quem Baron. vers. Caterum, ab haerese immunem testatur, Carril. Annal. anno 897. Hist. Pontific. tom. 1. lib. 4. cap. 52. & Epitom. vit. Pontific. Nonò Sylvester II. Papa 145. cui Pontificia dignitas delata est anno 999. de quo Card. Baron. tom. 10. eod. anno, ubi Spondan. tom. 2. Carril. sup. anno 999. Gulielm. Bibliothecarius in illius vita, Ammon. lib. 5. cap. 46. Hist. Pontific. tom. 1. lib. 5. cap. 1. Ultimò Joannes XXIII. vel ut alii volunt XXII. Pontifex 213. fuit electus anno 1410. schismatis tempore, quo Benedictus XIII. & Gregor. XII. Pontifices simul dicebantur. Unde an fuerit verus Petri successor, ambigitur. Vide Hist. Pontific. tom. 2. lib. 6. cap. 11. Epitom. vit. Pontific. Aet. Concil. Constantiens. tom. 2. Concilior. Aug. Barbof. in collect. ad cap. Anastasius num. 11. Spondan. in continuat. Annal. Baronii, tom. 1. anno 1410. Carril. Annal. eod. anno. Est observandum quod in assignandis annis quibus Pontifices Ecclesiae gubernaculum susceperunt, dissensus inter praecedatos Authores reperitur: nos autem Card. Baronii chronologiae, ceteris praetermissis, adhaesimus.

Ibi: Non esse omninò Gratiano credendum.

13 Quantum fidei Gratiano adhibendum sit in iis, quae in Decreti volumen congestit, tradidimus sup. hoc. lib. cap. 11. ex n. 5. & commentitia esse, quae habentur adversus Anastasium II. in d. cap. Anastasius, praeter eos quos adduximus n. 9. annotant Ant. Aug. dialog. 6. de majorib. Gratiani errat. num. 1. Acuña in d. cap. Anastasius, num. 1. Valcarcer in Epitom. Jur. Canonic. in not. ad idem cap. Licet autem vera non sint ea quae Gratianus in eo textu enarravit, ipse tamen author falsitatis non est, quia ex libro gestorum Pontificorum transcriptit, & nota Gregoriana post dictum caput Anastasius, interjecta asserit ea verba reperiri tom. 1. Concilior. pag. 997. Sed merito Authores pio zelo, pietateque laudabili erga Sedem Apostolicam invehuntur in Gratianum, quia temere Decreto inseruit, quae dubiae fidei erant, seu potius apocrypha, ad Summi Pontificis injuriam.

14 Addit praeterea Gratianus post caput Dicitum 96. 1. quest. 1. Anastasium propter excessus à Deo fuisse percussum, ferturque pessima, abominabilique morte esse multatum; nam cum ventrem exoneraret, per locum ad id à natura destinatum emmisit intestina: quod D. Covar. obiter initio hujus capituli praenotavit ex gloss. ult. in d. cap. Anastasius, idemque tradunt Hist. Pontific. tom. 1. lib. 3. cap. 3. ubi observat Arrium impium eo modo periisse, Epitom. vit. Pontific. & alii. Sed hoc non minus apocryphum, quam quae Anastasio im-

putantur, haberi debet, ut sentiunt omnes, qui ipsum tuerentur.

Ibi: Primum ex eo constat, quod cum Felix.

Hujusmodi rationem pro Anastasio perpendunt 15 cuncti, qui eum ab adversariorum calumniis vindicant, laudati sup. num. 9. At posset dici, Anastasium voluisse memoriam defuncti Acacii restituere, ut advertunt Azor. part. 2. lib. 5. cap. 5. vers. Quinto loco, Barbofa in collectan. ad d. cap. Anastasius, num. 1. in fin. Id tamen verosimile non est, cum in epistola quam Pontifex ad Anastasium Imperatorem misit, Acacii Eutychnianam haerese detestetur, quae epistola legitur tom. 2. Concilior. & apud Baron. tom. 6. annal. anno 497. Nec verba dicti capituli Anastasius, sic interpretari oportet, ut famam Pontificis oneremus, cum possint prout sonant accipi, ut de mendacio calumniantes convincantur. Acacius obiit anno 488. secundum Card. Baron. tom. 6. eod. anno, Spondan. ibidem, tom. 1. num. 1. & Anastasius II. creatus est Pontifex anno 497. ut asserunt supra, n. 1. licet Illescas in Hist. Pontific. ubi proximè, textennium, & amplius inter obitum Acacii, & Pontificatum Anastasii praeterisse testetur. De haerese, aliisque facinoribus Acacii plura apud Card. Baron. sup. ab. anno 471. Spondan. ibidem, Illescas d. lib. 3. cap. 1. Quapropter Felix II. aut III. (secundum tradita sup. num. 11.) eum poena excommunicationis, ac depositionis coercuit anno 484. Card. Baron. tom. 6. eod. anno, Spondan. ibi, tom. 1. n. 4.

Verf. Deinde illud.

Series epistolae hujus Anastasii, quam D. Covar. memorat in praesenti, legitur Concilior. tom. 2. & apud Card. Baron. sicut jam praemissum est: ejus quoque fragmentum habetur in vitæ Anastasii apud Luitprand. de vitis Pontific.

Verf. Sed quod Gratianus.

Gratianus post caput Dicitum 96. 1. quest. 1. 16 imputat Anastasio II. ad errorem, quod Sacramenta etiam post damnationem ab Acacio collata probaverit, rataque habuerit. Sed Anastasii propugnatores, ut D. Covar. animadvertunt, hujusmodi Gratiani lapsus ab ejus ignorantia provenisse; siquidem catholicum est dogma, non impediri valorem Sacramenti propter ministri pravitatem, quanquam schismaticus sit, aut haereticus, modo alias potestatem habeat conferendi simul cum intentione faciendi quod facit Ecclesia. Ideoque Sacramenta ab haereticis sic ministrata, quae iterrabilia non sunt, ut Baptismus, & Ordo, repetere apud Catholicos non licet; Christus enim Sacramentorum Author noluit illorum virtutem, & validitatem à ministrorum Fide vel sanctitate pendere, sed ex opere operato effectus suos edere statuit Trident. sess. 7. de Sacrament. in genere, canon. 8. & 12. Omnia praemissa patent ex Concilio Nicæno I. can. 19. Constantiens. sess. 8. Trident. d. sess. 7. de Baptismo, can. 4. cap. Utrum 72. de consecr. dist. 2. cap. Si quis. 28. cum seqq. de consecrat. dist. 4. probantque D. Aug. cont. Faust. lib. 13. c. 5. lib. 23. c. 9. & lib. 33. cap. 6. Idem de consensu Evangel. D. Athanas. in synopsi, Patres Concilii Toletani I. in assertion. Fidei,